

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Issues in the history of the Jews in MENA - 13816

Last update 28-11-2024

HU Credits: 4

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: History of Jewish People & Contemporary Jewry

Academic year: 0

Semester: Yearly

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. David Guedj Dr. Oded Zinger

Coordinator Email: david.guedj@mail.huji.ac.il; odedzinger@gmail.com

Coordinator Office Hours:

Teaching Staff:

Dr. David Guedj,
Dr. Oded Zinger

Course/Module description:

This course is the core requirement for the interdisciplinary Program for the Study of Sephardi and Mizrahi Jews (although we also welcome students from other programs!). The course will examine seven main themes in the academic study of Sephardi and Mizrahi Jews through three different perspectives, involving time period, space and methodology. In each theme we will also host a guest speaker.

Course/Module aims:

A familiarity with the main themes in the study of Sephardi and Mizrahi Jews and the academic literature about these themes.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

In the end of the course, the students would be able to comprehend and evaluate in their writings cutting edge research on Sephardi and Mizrahi Jews.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures and discussion

Course/Module Content:

*Historiography ; Jews, surrounding society and the state; Migration and immigration;
The Family; The state of research and Israeli society ; Questions of identity; The Jewish community; Cultural creativity.*

Required Reading:

*אביעד מורנו ונח גרבר, "חקר יהודי ארצות האסלאם בישראל: התפתחות ופיצולים", בתוך: ההיסטוריה הארוכה של המזרחים, בעריכת אביעד מורנו ואחרים, שדה בוקר תשפ"א, 7-31.
אביעד מורנו, "חיסול, עקירה, הגירה : הסמנטיקה של ה'עליות' מארצות ערב בשיח האקדמי והציבורי בישראל", ציון פה (תש"ף), עמ' 107-125.
אברהם גרוסמן, "הסוחרים היהודים כמתווכי תרבות בימי הביניים התיכוניים" מתוך תמורות בחברה היהודית בימי הביניים, ירושלים, 140-115.*

בת ציון עראקי-קלורמן, "הגירת יהודים מדרום חצי האי ערב : ההקשר הרחבשל המאות ה-19 וה-20", בתוך: ההיסטוריה הארוכה של המזרחים, בעריכת אביעד מורנו ואחרים, שדה בוקר תשפ"א, 256-283.

ג'סיקה מ' מרגלין, "הלכה יהודית במרחב ים-תיכוני: פרשת צוואתו של הקאיד נסים שמאמה, 1873-1883", בתוך: ההיסטוריה הארוכה של המזרחים, בעריכת אביעד מורנו ואחרים, שדה בוקר תשפ"א, 401-418.

הלל כהן, "חיי ומותו של היהודי-הערבי בארץ ישראל ומחוצה לה", בתוך: מולדות בגולה: תפיסות של שייכות וזרות בתפוצה היהודית, בעריכת עופר שיף, שדה בוקר תשע"ה, 171-200.

חביבה פדיה, "העיר כטקסט והשוליים כקול: ההדרה מן הספר והניתוב אל הספר", בתוך: חביבה פדיה, שיבתו של הקול הגולה; זהות מזרחית: פואטיקה, מוזיקה ומרחב, תל אביב 2016, 147-165.

חנן חבר ויהודה שנהב, "היהודים-הערבים: גלגולו של מושג", פעמים 125-127 (תשע"א), 57-74.

יורם ארדר, "הקרע בין העדה הרבנית לעדה הקראית בתקופת הגאונים", ציון עח (תשע"ג), 321-349 ירון צור, "הזהויות המודרניות של יהודי ארצות האסלאם: האופציה היהודית-הערבית", פעמים 125-127 (תשע"א), 45-56.

ירון צור, "ראשיתו של הארגון הקהילתי בקזבלנקה", בתוך: קהל ישראל: השלטון העצמי היהודי לדורותיו, כרך ג: העת החדשה, ישראל ברטל (עורך), ירושלים תשס"ד, 165-189.

מנשה ענזי, הצנעאנים: יהודים בתימן המוסלמית, 1872-1950, ירושלים 2021, 49-115.

נסים ליאון, "הסיטואציה המזרחית בחברה החרדית בישראל והתגובות לה", תרבות דמוקרטית 15 (תשע"ד), 161-191.

רינה דרורי, מעגלים והקשרים: עיונים בספרות היהודית ובספרות העברית של ימי הביניים. פרקים 7-8, 88-125.

שלמה דשן, "יהודי בגדאד במאה ה-19: הצמיחה של רב גוניות מעמדית ותרבותית", זמנים 73 (2000-2001), 30-44.

David Guedj, "Jeune Israël: Multiple Modernities of Jewish Childhood and Youth in Morocco in the First Half of the Twentieth Century", *The Jewish Quarterly Review* 112:2 (2022), 316-343.

Dotan Arad, "Being a Jew under the Mamluks: Some Coping Strategies," in *Muslim-Jewish Relations in the Middle Islamic Period: Jews in the Ayyubid and Mamluk Sultanates (1171-1517)*, ed. Stephan Conermann, Bonn 2017, 21-39.

Eve Krakowski, "Maimonides' Menstrual Reform in Egypt" *JQR* 110 (2020) 245-289.

Eve Krakowski, *Coming of Age In Medieval Egypt*, Chap. 2.

Frances Malino, "Prophets in Their Own Land? Mothers and Daughters of the Alliance Israélite Universelle," *Nashim: A Journal of Jewish Women's Studies & Gender* 3 (2000), 56-73.

Lieberman, P, "Migratory Movements throughout the Islamic Mediterranean in the Early Islamic Centuries", In *The Fate of the Jews in the Early Islamic Near East: Tracing the Demographic Shift from East to West*, Cambridge 2022, 236-270.

Lucette Valensi, "Multicultural Visions: The Cultural Tapestry of the Jews of North Africa," in *Cultures of the Jews: A New History*, ed. D. Biale (New York, 2002), 887-931.

Marina Rustow, "The Qaraites as Sect: The Tyranny of a Construct," in Sacha Stern, ed., *Sects and Sectarianism in Jewish History*, Leiden 2011, 266-288.

Nathan Hofer, "The Ideology of Decline and the Jews of Ayyubid and Mamluk Syria," in *Muslim-Jewish Relations in the Middle Islamic Period: Jews in the Ayyubid and Mamluk Sultanates (1171-1517)*, ed. Stephan Conermann, Bonn 2017, 113-20.

Rustow, Marina. "The Genizah And Jewish Communal History", In "From a Sacred Source", Leiden, The Netherlands 2011.

Susan Gilson Miller, "The Mellah of Fez: reflections on the spatial turn in Moroccan Jewish history," in: Jewish topographies: visions of space, traditions of place, ed. Julia Brauch, et al., Aldershot 2008, 101-118.

Additional Reading Material:

Grading Scheme:

Essay / Project / Final Assignment / Home Exam / Referat 100 %

Additional information: